

Nova studija najavljuje financijsku krizu veću od one iz 2008.

Energetska učinkovitost i niskougljična tehnika mogla bi uzrokovati gubitke veće od financijske krize 2008. godine, a SAD i Kanada bili bi najveći gubitnici, prema studiji 'Macroeconomic impact of stranded fossil fuel assets' međunarodnog tima znanstvenika, objavljenoj jučer na portalu Nature Climate Change. Čak i ako vlade ne poduzmu nove korake prema ispunjenju Pariškog sporazuma, tzv. mjere koje smanjuju korištenje fosilnih goriva bi mogle uzrokovati velike gubitke. Autori studije naglašavaju da bi do 2035. godine svjetsko gospodarstvo moglo izgubiti milijardu USD otpisivanjem imovine koja se koristi za sektor ugljikovodika, ako se ne poduzmu nove mjere za ograničavanje zagrijavanja Zemlje na manje od 2 oC. To bi moglo porasti na čak 4 bilijuna USD, ako se uvedu nove mjere u borbi protiv klimatskih promjena. Prema Međunarodnoj agenciji za energiju, svijet je u 2016. godini uložio oko 700 milijardi USD u naftu, plin i ugljen. Posljednjih godina povećava se investiranje u sektor ugljikovodika, koji na svjetskim burzama čini 6% udjela i 12% u Velikoj Britaniji. Studija se više fokusirala na to kako bi ove investicije bile pogođene ako svijet poduzme nove akcije za ograničavanje rasta temperature svijeta do 2 oC, kako je dogovoreno u Parizu 2015. godine. Procjenjuje se da bi 20% kapaciteta elektrana u svijetu mogle biti prijevremeno otpisane ako se postignu ciljevi Pariškog sporazuma. Ako će doći do značajnih gubitaka, ukupni utjecaj na globalni BDP vjerojatno će biti uravnotežen s državama poput Japana, Kine i EU-a, s obzirom na to da će zaposlenost rasti s rastom gospodarstva zbog mnogo jeftinijeg uvoza fosilnih goriva. To bi bilo potencijalno katastrofalno za proizvođače s visokim troškovima pa će SAD pretrpjeti velike gubitke kao i Rusija i Kanada. Gubitke bi mogli ublažiti odmakom od ulaganja u fosilna goriva i okretanjem obnovljivim izvorima energije. Neki znanstvenici i investitori vjeruju da će fosilna goriva i dalje imati značajnu ulogu, a izostavljanje termoelektrana se može riješiti sustavima izdvajanja i pohrane ugljika, dok je za druge to rizična pretpostavka. Mnogi modeli pretpostavljaju da će takav sustav uklanjanja ugljika postati dio niskougljičnih izvora energije, no još nije jasno hoće li takvo tehničko rješenje u nekom trenutku postati konkurentno u cijeni, bez značajnog povećanja trenutne razine ulaganja. Studija je uzela u obzir scenarij od 2 oC, no ambiciozniji cilj maksimalnog zagrijavanja do 1,5 oC bi stvorio gubitke od tzv. 'zanemarene imovine' mnogo veće. To se već događa u Indiji s termoelektranama na ugljen, gdje javne banke moraju otpisivati različitu imovinu zbog novih pravila. Kako bi se izbjegao takav 'crni' scenarij, autori studije predlažu da je prvi korak da se zahtjeva od korporacija da otkriju koliko imaju imovine kojima prijeti otpisivanje. U suprotnom, moglo bi doći do poremećaj u proizvodnji fosilnih goriva, političkih prevrata i porasta populizma.

Izvor: energetika-net